

6. УДК 7.071.1(477)

ЖИТТЯ І ТВОРЧІ МЕТОДИ КАЗИМИРА МАЛЕВИЧА

Студ. К.Р. Коваленко, гр. БДр 3-18

Науковий керівник: ст. викладач М.Ф. Руденко
Київський національний університет технологій та дизайну

Російський художник Казимир Малевич вважається одним з найбільших представників російського авангарду початку ХХ ст., засновником і головним представником супрематизму. З 1904–1905 рр. почав серйозно і самостійно займатися живописом, пропустивши через себе і переживши до 1913 р. практично всі основні етапи розвитку авангардного мистецтва: імпресіонізм, постімпресіонізму, модерн, символізм, примітивізм, фовізм, сезаннізм, кубізм, футуризм і кубофутуризм. У 1913 р. прийшов до абсолютизації принципу алогічності та абсурдності в живописі, і від нього перейшов до створення супрематичних робіт.

Творчість Малевича зробила потужний вплив на мистецтво ХХ ст. Його ідеї стали джерелом нових живописних, архітектурних і дизайнерських рішень, знайшли застосування в різних областях прикладного мистецтва.

Мета і завдання роботи: прагнення до визнання, істини, зростання духовності, творче мислення і сміливість пошуку нових ідей, інтелектуальна чесність, критичність і самокритичність розуму, уміння використовувати попередній досвід, вислухати і прийняти іншу думку, якщо вона правильна – такі риси потрібно постійно формувати і удосконалювати у собі.

Основним завданням сьогодення постає вивчення спадщини видатних постатей людства, ознайомитися із творчістю видатного митця і філософа Казимира Севериновича Малевича, засновником нових напрямів у абстрактному мистецтві – супрематизму та кубізму.

Мета дослідження – охарактеризувати особистість Казимира Севериновича Малевича та обґрунтувати його вклад у світове мистецтво.

Завдання наукового дослідження полягає в розкритті видатної постаті К. Малевича і пізнання нових напрямів мистецтва – видатного українського, радянського художника.

Об'єкт дослідження – постать Казимира Севериновича Малевича.

Методи та засоби дослідження:

Теоретичні: аналіз напрямів мистецтв, такі як: кубізм; емпіризм; експресіонізм.

Емпіричні: вивчення, аналіз та узагальнення досвіду, бесіди із мистецтвознавцями щодо постаті Казимира Малевича.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів:

- зосереджено увагу на постаті Казимира Малевича – видатного українсько-польського художника авангардиста;

- обґрунтовано внесок Казимира Малевича у світове мистецтво.

Результати дослідження. 11 лютого 1878 року народився український, радянський художник-Казимир Северинович Малевич-педагог, теоретик мистецтв. Він став одним із засновників абстрактного мистецтва.

Творчий шлях розпочав з етюдів, які писав на пленері. Знайомство з М. Ф. Ларіоновим долучила його до авангардних течій в мистецтві. У 1900-х – початку 1910-х рр., у період становлення творчої індивідуальності, пройшов шлях від імпресіонізму і символізму через елементи фовізму і експресіонізму до примітивізму [1].

1915 року започаткував новий модерністський напрям у мистецтві – супрематизм.

Естетична стратегія супрематизму К. Малевича репрезентує модерністську інтенцію пошуку нових засобів художньої виразності.

На думку Малевича, мистецтво вже давно відійшло від потреби простого відображення природи та копіювання її природних форм.

Оскільки як би ми не прагнули втримати красу природи, зупинити нам її не вдасться, з тієї причини, що сама природа не є відображенням застиглої краси, вона змінює форми і створює з існуючого все нове і нове. Тим паче завдяки досягненням науки і техніки з цим завданням може впоратись, наприклад, фотографія або кінематограф. Сучасне мистецтво, за К. Малевичем, повинно рухатися новими шляхами, створювати все нові і нові форми, адже в нових речах — нова краса. У зв'язку з цим, завдання митця — творити разом із світовими винаходами, не

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Графічні зображення при створенні матеріалів та інших дизайн-об'єктів

ігноруючи досягнення науки і техніки, а співіснуючи разом з ними на єдиній площині, беручи активну участь у створенні світу сьогодення [3].

Саме тому К. Малевич розглядав красу з точки зору не класичного, а сучасного мистецтва. Краса безпредметного у його концепції виступає вимогою, яка ставиться до сучасного мистецтва. Під безпредметним К. Малевич розумів такий художній твір, в якому відображається не сам предмет, а те відчуття, яке стало причиною того чи іншого ставлення до предмета.

Виходячи з цього, у своїй естетичній концепції митець аналізує нову мову сучасного абстрактного живопису, що складається з геометричних форм. У цьому контексті він наголошує, що ці першооснови не можна вважати примітивом, адже у сучасному мистецтві за їх допомогою об'єктивно спостерігається певний рух — розкладення предмета на окремі елементи, і створення в єдності цих елементів нової форми відображення, тобто перехід до безпредметної творчості.

Висновки. Отже, нова складність сучасного мистецького шляху - це свідоме ствердження абстрактних геометричних засобів, що є необхідністю в системі розвитку сучасних естетичних форм прекрасного.

К. Малевич вважав, що нові вимоги живописно-пластичних безсюжетних і безпредметних виявів стали метою сучасного мистецтва, тому він стверджував: «Хто відчуває живопис, той менше відчуває предмет, хто ж бачить предмет, той менше відчуває живописне» [3].

Краса безпредметного, за К. Малевичем досягається через створення нових форм, в яких зосереджена конструктивна єдність різних елементів, різних ліній, кольорів, об'ємів, фактур, що створюють нове «тіло», як цілісність художнього сенсу. Художник повинен створити свою живописну систему як «живе тіло», і використовуючи художні засоби, через форму і колір виразити таємну силу відчуттів [4].

Тому сутність живописного мистецтва, сутність прекрасного у сучасному мистецтві виявляється через зв'язок художника зі світом через його відчуття і через інтуїцію.

Ключові слова: кубізм, емпіризм, експресіонізм, авангардизм, супрематизм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Маркаде Жан-Клод. Малевич / пер. з фр. В. Старко ; ред.: Т. Огаркова, Н. Самрук. Київ : Родовід, 2013. 303 с.
2. Шишанов В. А. Витебский Музей современного искусства: история создания и коллекции. 1918–1941. Минск : Медисонт, 2007. 144 с.
3. Малевич К. Собрание сочинений в 5 томах. Т. 3. Супрематизм. Мир как беспредметность, или Вечный покой. С прилож. писем К. Малевича к М. О. Гершензону. 1918–1924 / сост., публ., вступ. ст., подг. текста, комм. и примеч. А. С. Шатских. Москва : Гилея, 2000.
4. Kasimir Malevich. The Non-Objective World / English translation by Howard Dearstyne from the German translation of 1927 by A. von Riesen from Malevich's original Russian manuscript, Paul Theobald and Company, Chicago, 1959.
5. Азизян И. А. К. Малевич и И. Ключ: от футуризма к супрематизму и беспредметному творчеству. «0.10». Научно-аналитический информационный бюллетень Фонда К. С. Малевича. 2001. № 2.
6. Казимир Малевич. Київський період 1928–1930 / упорядник Т. Філевська. – Київ : Родовід, 2016.